

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 22. XI aastakäik

15. novembril 1936

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . . kr. 2.50
Poolaastas . . . " 1.50
Välismaale . . . " 5.00
Poolaastas . . . " 3.00

Toimetus ja talitus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . . . kr. 30.00
1/2 " " 16.50
1/4 " " 10.00
Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Töötülide lahendamisest. Kaubandus-tööstuskoja vannutatud eksperte laevanduse alal uuendati. Noorte inimeste täiendamiseks Inglismaale saatmise küsimus Kaubandus-tööstuskoja nõukogus arutusel. Kaubandus-tööstuskoja Teataja kirjavahetus. Äride register. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Tolliteateid. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedellid.

MILVI HAMBAPASTA

**puhastab,
säilitab ja
desinfitseerib**

Teie hambaid

SUUR TUUB — 33 S.

PESU- JA KUDUMISTÖÖSTUS ANNY TREIER

VILMSI T. 29
TALLINN

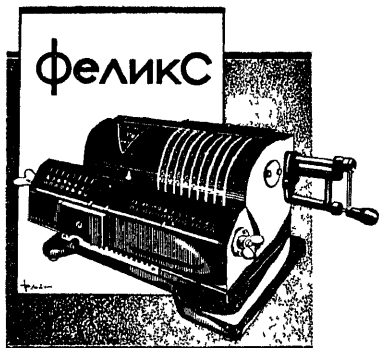
TELEFON
300-55

Kohale jõudnud uued täiuslikud masinad
Tööstus valmistab naiste-, meeste- ja lastepesu, naiste kraesid jne

Jõuluks saabub rohkesti uudisartikleid, nagu:
trikoosiidi, kindaid, võrk-pitspesu, meeste triiksärke jne.

Tööstuse tooted on hinnatud 3 korda kõrgei-
mate auhindadega kodu- ja välismaa näitustel

Nõukogude Vene arvemasin

Arvemasin „Феликс“
maksab ainult

Kr. 200.-

Esindus ja ladu:

rahuldab Teid täiel määral

Arvemasin „Феликс“
on viimistletud töö.

Arvemasin „Феликс“
on tugeva konstruktsiooniga.

Arvemasin „Феликс“
on lihtne käsituselt.

Arvemasin „Феликс“
on hinnalt odavam

Arvemasin „Феликс“
demonstratsioon ilma
ostukohustuseta.

M. NARITS & Co.

Tallinn, Nigulliste 14. Telefon 446-68.

Töötülide lahendamisesest.

Eesti töötülide ajalugu on noor ja vaene võtete mitmekesisuselt, samuti nagu seisavad meie töösturite ja tööliste kutseühingudki oma organiseerimisel ja mõjult algastmes. Seni, kuni meie majanduspoliitikas oli valdavalt esikohal põllumajandust eelistav joon ning tööstus asus nagu teise järgu teguri seisukorras, oli harjutud vaatama ka tööstustes puhkevatele töötülidele kui ajutistele häiretele. Selle kõrval meie põllumajanduses on üldse puudunud töötülid ulatuslikumas mõttes ja kutsealalises organiseerimiseski on hakatud katsesamme astuma alles viimasel aastal. Nüüd aga, kus maa industrialiseerimine on kiirendatud tempos esiplaanile nihkumas ja maapõuevarade ekspluaateerimisest ning töenduslikust tootmisest muutub tuleviku inimene üha enam sõltuvaks, paratamatult peavad nihkuma tähelepanu keskusse töötülide probleem ja ka muud sotsiaalseadused. Möödunud aastal valminud töötülide lahendamise seadus osutus sel rindel üheks uue vaimu esimeseks uudiseks, kuna seni töötülide lahendamine oli toimunud puht-eraalgatustlikul teel — küll tööinspektorite ja ministeeriumide kaasabil, kuid ilma sundkohustusega tähtsevatele pooltele. Töötülide lahendamise seaduse ilmumisel, mis haaras ainult majandusliku iseloomuga töötülid, lausuti põhjenduses, et tänapäeva majanduselu ei saa minna oma rada ilma plaanita ja seepärast tuleb otsida sobivamaid töötülide lahendamise viise kui on streik, ja nimelt püüda edaspidi töötülid lahendada riigivõimu kaasabil.

Vahepeal on sotsiaalseaduseandluse alal kuulutatud dekreedina välja tööinspeksiooni ning tööliste töölepingu seadused ja valmimas seadus kutseühinguist ning uus redaktsioon töötülide lahendamise seadusest.

Kõik need seadused moodustavad iseenesest terviku, kuid ei saa jätta ka mainimata, et nad osalt katavad teisi (näit. tööinspeksiooni- ja tööstusseadus) ja sisaldavad ka norme, mis ähvardavad teiste seaduste rakendamist halvata. Näit. tööliste töölepingu seaduses on ette nähtud, et tööliste saab vallandada, kui talle on üles öeldud 2—4-nädalase tähtajaga. On aga unustatud toomata seadusse punkt, et sellane kitsendus pole maksev seadusepärast väljakuulutatud lock-outi puhul. Need „väikesed“ vastolud teevad mõnegi seni kõikjal selgepiirilise õiguslikus vormis oleva nähtuse rakendamise meil peaaegu võimatuks.

Võiakse ju lock-outi ja streiki kui seesuguseid üldse eitada, kuid

on iseasi, kas nende sotsiaalelu kindlaks kujunenud vormide hülgamine on otstarbekas enne, kui ei ole suudetud need parematega asendada.

Seekordne uus töötülide lahendamise seadus töötab laiendada riiklike orgaanide mõjupiire, senist korda süvendada, kuid ka rakendada uusi põhimõtteid. Seaduseandja on valjunud soovist võimalikult kõiki töötülid püüda lahendada rahulisel teel. Põhiseaduse § 18 alusel on Eestis kindlustatud streigivabadus, seda võib aga kitsendada avaliku julgeoleku huvides. Sel alusel ongi avalikku rahu häirivate nähtustena keeldude hulka loetud poliitilised streigid, ent samuti sümpaatia-streigid ja ulatuslikumad lock-outid. Seaduseandjal on olnud hea tahe võimalikult töötülid lokaliseerida ainult selle ettevõtte raamidesse, mille tööiskonna sihiks on streigi abil nende eneste töötasude ja tööolude parandamine.

Ei tõi aga unustada, et töötülid, mis tekivad soovist töölepingu tingimustele mõju avaldada, on kaasaegses majanduselus paratamatuks nähtuseks. Töötülide lahendamises eeskujuks olev lääs eriteleb teravalt poliitilisi streike, n.-n. „metsikuid streike“, ja organiseeritud töötülid. On jõutud aratundmisele, et streikide alal ei ole põhimõtteliselt õige seaduseandlikul teel olukorda liiga umbseks muuta, sellest tingitult võib tekkida tööliste väljaastumisi ja samme muus vormis, mis avalikule julgeolekule on pigem kahjuks kui kasuks. Ka sümpaatia-streikide korraldamiseks, kuigi need on seadusega keeldud, leiavad teiste vabrikute töölised alati ettekäände-põhjust, mis seaduseandja silmis näivad või peavad näima streikijate eneste töötasude või tööolude parandamisena. Veel vähem põhjust on piirata töösturkonda töösulu korraldamises, sest seda vahendit on — niipalju kui teada — töösturkond alati päevakorda võtnud väga tõsiseil kaalutlusil, olles teadlik, et töösulg on ühenduses suurte majanduslike kahjudega. Seda tõendab ka Eesti streikide statistika, kus 15 aasta jooksul ligi 200 streigi vastu pole töösturkond korraldanud ainustki lock-outi. Kuid ka tööiskond on streikinud suures enamuses kas korratu palgamaksmise või palgaolude parandamise sihiga — igatahes väga harva on ta korraldanud n.-n. sümpaatia-streike. Statistiline andmestik näitab, et 15 aasta kestes juhtunud streikide kogukahju pole Eestis just eriti suur.

Kaotsiläinud tööpäevade hulk tõuseb ca 200.000-deni ja saamata jäänud palkade summa 400.000 kroonini.

Ei peaks ka kuidagi põhjendatud olema takistuste tegemine tööstuskonnale volitatute kaudu töötülide lahendamiseks, kuna see võimalus on antud töölisile.

Iseasi on muidugi töölisametiühingute küsimus ja nende otsene rakendamine töötülide korraldamisse. Tööliste kutseühingud oma senises tegevuses on näidanud, et nad sageli lihtsalt oma olemasolu õigustamiseks on huvitatud mitte ainult streikide lahendamisest, vaid ka nende õhutamisest. Streikide juhtimise piiramatult töölistkutseühingute kätte andmisel kujuneks ilmselt tagajärjeks, et streigid Eestis tulevikus tekivad korraga mitmes ettevõttes ja võtavad laiemat ulatust. Ja lõpuks on ju kogu aeg selle vastu võimaludki, et sihilikult õhutatud streike pidurdada. Hiljuti teostatud töölistkutseühingute reform ei peaks praegu veel pakkuma täit tagatist, et kõik muutub hoopis teiseks. Töötülide lahendamiseks jäägu ikkagi üksikute ettevõtete töölistkonnad ning nende esindajate kaudu ühelt poolt ja tööandjaskonnad ning nende esindajad teiselt poolt.

Maa loovate jõudude, tööstur- ja töölistkonna, isetegevusele sotsiaalse olukorra eest võitluses vabaduse jätmine on peale mõningate diktatuurriikide üldarusaamise kohaselt iseenesest mõistetav. Töötülide lahendamine hoolimata sellest vabadusest on ise normaalselt arenenud. Näit. näeme Skandinaavia mais, et käesoleva sajandi algul, kui seal tööndusliikus tegevuses tekkis õitseng, kui ka töölistkond organiseerisid ja on omal jõul riiklikult julgeolekut kahjustamata leppeid sõlmides ja vahel ka streikides ning lock-oute korraldades loonud stabiilse olukorra ja läbikäimiseks vastuvõetavad vahekorrad ning vormid. Riik on küll ka seal kaasa mõjuv töötülide lahendamises, kuid ikka lepitajana — harva sundotsustega, korraldajana. Meil praegu maksev töötülide lahendamise seadus näitab oma sisult kaunikesti hingesugulust samasuguse Rootsi seadusega ja peab kinni põhimõttest, et töötülide lahendamise komisjon koos-

negu erapooletu isiku juhtimise all võrdsel alusel tööandjate ja tööliste esindajaist. Skandinaavia maade kogemused on näidanud, et teatud riiklik vahelesegamine ja tehtud kokkuleppeile kohtuotsuste jõu andmine on vajaline. Oleks ju ka ilmselt väär, et ühes õigusriigis teatud tüüld jäetaks täiesti väljaspoole õigusemõistmise piire. Kuid samad Skandinaavia maad on võimalikult pika lepituspotseduuri ahelas jätnud riikliku vahelesegamise alati sekundaarseks relvaks. Rootsis on küll olemas kuninga poolt määratavad lepitusametnikud, kuid nende abist võiakse ka loobuda ja töötülid lahendada omalt poolt kutsutud vahemeeste kaasabil. Daanis riiklik lepitusametnik on õigustatud vahelesegamiseks siis, kui töötüli ähvardab halvata avalikkusele tähtsaid tööalasid, nagu elektri- ja gaasijaamu jne.

Skandinaavia mais riiklik võim normeerib ja valvab, aga ei sega end üleauruselt kodanike isiklikesse vahekorradadesse — pealegi, kui need on võimalised ise oma asja lahendama.

Siinjuures peaks olema põhjendatud ka väike võrdluskõrvalhüpe Prantsusmaa sama ala seaduseandlusse. Nimelt uue kollektiivlepingute seaduse alusel nõudis tööminister pariteetlike lepituskomisjonide ellukutsustumist departemangude viisi. Lepituskomisjoni eesistujaks on prefekt, kuna liikmeskond moodustub võrdsel alusel kaubanduskodade poolt määratud tööandjaist ja kohalike departemangude ametiühingute esindajaist. Seaduses on ka selgesti öeldud, et lepituskomisjon pole mingi kohus, kes oleks õigustatud mõlemale poolele oma otsust peale sundima. Otsust saab lepituskomisjon langetada ainult erandjuhtumel — nimelt siis, kui mõlemad parteid on kõnealuse punkti suhtes ühemeelsed ja kohustavad otsusest kinni pidama.

Reas mais on leitud, et pole otstarbekas keelda konflikte endid sotsiaalsel tegevusväljal, just nagu tsivilõiguseski, kus ei keeldu varanduslike vahekorradade vastolusid, vaid nähakse ette teid ja vorme nende õiglase lahendamiseks, sest täiesti korraldamata olukorra juures sageli pääseb maksvusele see, kel on jõud — mitte õigus.

Sks.

Kaubandus-tööstuskoja vannutatud eksperte laevanduse alal uuendati.

Kaubandus-tööstuskoja seaduse § 2 alusel pandi juba 1933. a. maksmakojalaatiste ekspertide tegevuse põhimäärused, mis näevad ette alatiste ekspertide tegevusalad ja ametisse võtmise kor-

ra. Kooskõlas nende põhimäärustega Kaubandus-tööstuskoda valib alatisi eksperte panganduses, kaubanduses, tööstuses ja laevasõidus ettetulevate ekspertide tegemiseks. Eriti on

ette nähtud alad nagu: kaupade hindamine ja tundmine ja raamatupidamine; laevanduse alal on ette nähtud tehniliste ja nautiliste ekspertiiside tegemine nagu: laevade laadimine ja stouimine, laevade ja laevamasinate, samuti nende vigastuste ekspertiisid, siis ekspertiisid speditsooni ja maaklerite küsimusis jne. jne.

Ekspertid on varustatud ametikohase pitsatiga ja vastava eksperti ametikirjaga Kaubandus-tööstuskoja poolt. Ekspertid valitakse kolme aasta peale ja nad annavad kojale kirjaliku töötuse oma kohuste erapooletu ja truu täitmise kohta. Ekspertide tegevus allub koja juhatuse järelevalvele.

Laevanduse alal valiti vastavad ekspertid 1933. a. sügisel, nüüd on nende ametiaeg täis ja Kaubandus-tööstuskoja nõukogu 13. novembril s. a. kinnitas laevanduse alal ametisse uued ekspertid. Teistel aladel pole seni alalisi eksperte koja poolt valitud, kuid koja juhatuse leidis tarviliseks, et ka kaubanduse, tööstuse ja panganduse alal valitaks alatised ekspertid, mis mitmeti soodustaks küsimuste ja arusaamatuste lahendamist ettevõtete vahel neil majanduslikel aladel. Vastavate kandidaatide leidmine tehti sektsioonidele ülesandeks.

Kaubandus-tööstuskoja alatised ekspertid laevasõidu alal.

Kinnitatud koja nõukogu pooli 13. nov. 1936. a.

Eriala	Tallinn, Harju- ja Virumaa ühes linnadega ja üldiselt	Pärnu ja Pärnumaa	Tartu ja siseveeteed	Kuressaare ja Saaremaa
1. Laevade juhtimine, navigeerimine, stouimine, luukide järelevalve, kauba kadu laevadel	kapt. H. Soone " J. Busch " A. Gustavson " J. Loosberg	kapt. A. Siimann " M. Martinson " J. Michelmann	kapt. Aug. Luud " Andrei Julle	kapt. J. Teär " V. Russov
2. Laevade talitamine, stevidoorimine ja speditsoon	kapt. O. Toomara " A. Vielhaack	L. Bachmann E. Bauer	August Paikre kapt. Joh. Käost	O. Sepp V. Lange
3. a) laevaehituse, remontide, laevatehaste tehniline ala ja laevade ning vigastuste hindamine b) laevamasinate, katelde, mootorite ja mehhanismide tehniline ala ja hindamine	dipl. ins. E. Masik " " H. Einberg " " E. Tärna " " A. Talts I j. meh. M. Silver	kapt. A. Siiman " M. Martinson " J. Michelmann ins. H. Pfaff K. Sebulke M. Seiler	tehn. Theodor Danilov Karl Leetmaa Aleks. Reeder	kapt. J. Teär. ins. H. Kahu kapt. F. Kips ja M. Hohensee P. Ausing
4. Laevadel veetavate kaupade hindamine.	kapt. K. Küll E. Rosenvald N. Küttis	Elmar Puhk E. Nielender	Juhan Pügi	K. Bergmann A. Tõsine
5. Raamatupidamise alal üldiselt ning eriti laevade ja merikaubandusettevõtete ja laevade raamatupidamise, laevade kalkulasioonide ning statistika alal.	A. Nurmiste K. Herodes E. Bergmann	J. Varrik K. Rebane	Jaan Raudsepp	A. Kaal K. Mölder

Noorte inimeste täiendamiseks Inglismaale saamise küsimus Kaubandus-tööstuskoja nõukogus arutusel.

Majandusministri poolt on algatatud mõte saata Eestist noori inimesi, kellel on sellekohane ettevalmistus, Inglismaale täiendama oma teadmisi eramajanduse aladel — kaubanduses, tööstuses, laevanduses jne. —, kas inglise ettevõteteis

praktiliselt töötades või jälle teoreetiliselt edasi õppides. Majandusminister on otsustanud niisuguste noorte inimeste õpingute toetamiseks Inglismaal anda Kr. 10.000.— tingimusel, et Kaubandus-tööstuskoda oma poolt määraks niisama

suure summa samaks otstarbeks. Sealjuures jääks isikute valik, keda täiendamise otstarbel Inglismaal saadetakse Kaubandus-tööstuskoja ülesandeks, samuti ka korra väljatöötamine, mille alusel toetust antakse.

Kaalunud küsimust Kaubandus-tööstuskoja juhatus leidis, et majandusministri ettepanek on kõigiti aja- ning otstarbekohane ja väärrib täit tähelepanu. Seepärast koja juhatus esines koja nõukogu ees 13. novembril s. a. palvega: määrata Kaubandus-tööstuskoja poolt ülalmainitud otstarbeks 1937. a. peale krediiti Kr. 10.000.—, võttes

tarvisminevad summad koja eelmiste aastate ülejääkidest.

Koja nõukogu pooldas noorte inimeste õppeotstarbel Inglismaale saatmise küsimust ja lubas selleks otstarbeks koja juhatusel Kr. 10.000.— krediiti tingimusel, kui majandusministerium määrab omalt poolt samaks otstarbeks niisama suure summa. Ühtlasi tegi nõukogu koja juhatusel ülesandeks, töötada välja määrused ja kord, mille alusel ülaltähendatud toetusi makstakse.

Kaubandus-tööstuskoja Teataja kirjavahetus.

Kas peab mineraalvetetehast juhutama kõrgema eriharidusega isik?

K ü s i m u s :

1. Kas on nõutav, et praegu seltersi valmistamisel tehase vastutav juhataja oleks kõrgema haridusega isik (farmatsöit või keemik)?

2. Kas seltersi valmistamisel peab tarvitama ainult destilleeritud vett või võib seda teha ka harilikust veest, nagu näiteks limonaadi?

3. Kas võib „seltersi“ nimetuse asemel tarvitada nimetust „gaseeritud vesi“?

4. Kas sel juhtumil, kui seltersi valmistamisel tehase juhatajaks peab olema eriharidusega isik, võib „gaseeritud“ vett valmistada tavaline limonaaditehase juhataja (ilma kõrgema haridusega)?

H.

Vastus: Tervishoiu- ja hoolekandevalituse ringkiri 29. juunist 1929. a. nr. 12300 maa- ja linnavalitsuste tervishoiu osakondadele vastab esitatud küsimustele järgmiselt: Jookide ja mineraalvete valmistamise asutuste avamiseks loa andmisel peavad maa- ja linnavalitsused silmas pidama: 1) et tehasel nii jookide valmistamiseks kui ka pudelite pakkimiseks oleks eriruum, et need vastaksid tervishoiu nõudeile ja oleksid varustatud tarvilise tehnika ja tervishoiu nõudeid täitva aparatuuriga, mis tuleb loetella tehase ülevaatusse protokollis; 2) et valmistaja tunneks jookide valmistamist ja nende kohta maksvaid korraldusi; 3) et jookide valmistamiseks võetav vesi oleks kõlvuline (s. o. vastaks R. T. 107 — 1933. a. avaldatud toidu- ja maitseainete, jookide ja joogivee määruse §§ 37 ja 38 nõudeile); 4) et jookide valmistamiseks tarvitataks ainult neid aineid, mis on selleks lubatud.

Vee kui ka valmistatud jookide omaduste kindlakstegemiseks tuleb omaniku kulul vastavad analüüsid teha lasta kompetentses laboratooriumis ja valvata, et müügil oleksid ainult maitsvad, tervishoidlikult laitmatud ja puhtad joogid.

Mineraalvete valmistamisel tuleb nõuda, et tehasel oleks proviisor või rohuteaduse magister või ka kõrgema eriharidusega keemik vastutavaks juhatajaks, kes registreeritakse tervishoiu osakonna poolt, teatades sellest nii ettevõttele kui ka tervishoiu- ja hoolekandevalitsusele.

Samas korras kui limonaadi- ja puuviljajookide-, kalja- ja mõdutehaseil tuleb lubada tegutseda ka kunstlike puuvilja-siirupite ja teistel sellesarnaseil maitseainetehaseil.

Nagu ülal ettetoodud ringkirja kokkuvõttest selgub, ei ole nõutav, et seltersi valmistamisel tarvitataks ainult destilleeritud vett, lubatud on tarvitada ka kaevuvett, mis vastab tervishoiu nõudeile.

Edasi selgub ringkirjast, et mineraalvete tehase vastutavaks juhatajaks võib olla ainult kõrgema eriharidusega keemik või rohuteaduse proviisor või magister.

Mineraalvete valmistamise kohta maksmapandud eeskirjad kehtivad ka igasuguste karastavate jookide kohta, vaatamata sellele, kuidas neid nimetatakse. Mõõduandev pole nimi, vaid jookide koosseis.

Kehtivad seadused ja määrused ei keela seltersi koosseisuga jooki nimetada „gaseeritud veeks“, aga õigeks ei saa seda pidada, kuna selters pole ainult gaseeritud vesi, vaid sisaldab ka mineraalsooli. Pealegi ei vabasta seltersi „gaseeritud veeks“ nimetamine tehast eeskirjade täitmisest, mis on pandud maksma mineraalvete valmistamise kohta.

Aride register.

Oktoobrikuu teisel poolel.

Registreeritud firmad.

1. Jenny Aero, Tallinn, Õuna 9, toiduainetekauplus.
2. Anna Allik, Pärnu, Kalamehe 11, toiduainetekauplus.
3. Linda Altoff, Paide, Pikk 37, toiduainetekauplus.
4. A. Andresson, Viljandi, Hiire 2, toiduainetekauplus, äripidaja Albert Andresson.
5. Kaubamaja J. Blauart & Ko., Järva-Jaani, põllumajandus- ja elatistarvete ost-müük, usaldusühing, täisosanikud Johanna Ribul ja Johannes Blauart, osakapital Kr. 10.000.—.
6. Ida Braks, Tallinn, Lutri 44, toiduainetekauplus.
7. K. Hallik, Tallinn, Narva mnt. 111, toiduainetekauplus, äripidaja Kustas Hallik.
8. V. Iiling, Tartu, Riia mnt. 6, isiklik agent, äripidaja Vladimir Iiling.
9. A. Isotov, Skarjatina v., Skamja k., segakauplus ühes riigiviina-müügiga, äripidaja Arkadi Isotov.
10. Aug. Joor, Kapu v., Pikivere k., majapidamistarvete kauplus, äripidaja August-Theodor Joor.
11. B. Josset, Tartu, Võidu 21, moe- ja puduäri, äripidaja Bertha Josset.
12. S. Kanner, Tallinn, Kuke 4, karusnahatööstus, äripidaja Salomon Kanner.
13. M. Kask, Kihelkonna v., Kihelkonna al., segakauplus, äripidaja Mihkel Kask.
14. Nadine Kuuhi, Petseri, Suur-Kaubarida 25, naha- ja hobuseriistade kauplus.
15. A. Laks, Uue-Vändra v., jahuveski, äripidaja August Laks.
16. Rudolph Lepik, Mustjala al., apteek.
17. Kirjastus-, reklaam- ja joonistusbüroo „Olevik“ V. Luhasoo ja B. Villemson, Tallinn, Kuninga 5-4; täisühing, täisosanikud Villem Luhasoo ja Benno Villemson, osakap. Kr. 20.—.
18. H. P. Lukker, Tallinn, Poska 28, pudu- ja pesukauplus, äripidaja Henriette-Pauline Lukker.
19. Ella Luks, Tõrva, Välja 28, vilditööstus.
20. J. Lüüs „Kirjastus Kalev“, Tartu, Ülikooli 26, äripidaja Johan Lüüs.
21. Kusta Madisson, Tallinn, Roosikrantsi 23, pesu- ja pudukauplus.
22. Nahatööstus „Estla“ R. Mager, Tallinn, Volta 3, kindanahatööstus, äripidaja Rudolf Mager.
23. Rein Mihkelten, Tallinn, Pärnu mnt. 117, lihakauplus.
24. Helga Mitri, Põltsamaa, K.-Pätsi 10, söögisaaal.
25. R. Mällo, Mööblipolsterdamise tööstus „Spetsiaal“, Tartu, Gustav-Adolfi 16, äripidaja Rudolf Mällo.
26. Albert Noop, Vana-Kariste v., metsatööstus.
27. Kinoteater „Kalev“ J. Rosent, Tapa, Pikk 22, äripidaja Johannes-Rudolf Rosent.
28. Söögimaja Erna Saar, Valga, Vabaduse 41.
29. Kino „Skating“ I. Simakov, Narva, Vester-valli 6, äripidaja Ilja Simakov.
30. M. Smidov, Tallinn, Tulika 15, nahaparkimistööstus, äripidaja Morduch Smidov.
31. Anna Tammik, Paldiski, Jüri 8, pagariäri.
32. L. Targamaa, Tallinn, Uus 26, toiduainetekauplus, äripidaja Liide Targamaa.
33. A. Terts, Tapa, Lai 12, lihakauplus, äripidaja Amanda Terts.
34. Kulla- ja kellasepaäri J. Tibbing ja Ko., Võru, Jüri 5-b, täisühing, täisosanikud Julius Tibbing ja Ernst-Eduard Kerstenbeck, osakapital Kr. 10.000.—.
35. O. Tranberg, Tallinn, Liivalaia 3, liha- ja delikatesskauplus, äripidaja Oskar Tranberg.
36. Elsa Tsirel, Pärnu, Tallinna mnt. 5, riide- ja pudukauplus.
37. Anna Türk, Pärnu, Laidoneri 22, toiduainetekauplus.
38. Liisa Vaht, Tallinn, Kopli 22, toiduainetekauplus.
39. Aleksander Veismann, Tallinn, Endla 49, lihakauplus.
40. Juuksetööstus „Saime“ Salme Veltmann, Tallinn, Pärnu mnt. 26.
41. Raamatukauplus „Vana Raamat“ Eduard Viira, Tallinn, Pühavaimu 15, pruugitud raamatute kauplus.
42. Jaan Vilo, Tallinn, Koidu 92, toiduainete- ja piimakauplus.
43. L. Väeden, Vormsi v., Suuremõisa as., äripidaja Lovise Väeden.
44. Viida Väljak, Tallinn, Kentmanni 19, toiduainetekauplus ühes õllemüügiga.

Registreeritud muudatused

1. Lisanna Almosen lõpetanud toiduainetekaupluse Tallinnas, Koidu 41, samasugust kauplust Tallinnas, Vase 10 peab edasi.
2. Rudolf Avi lõpetanud toiduainetekaupluse pidamise Tartus, Jaama 101 ja avanud vilja- ja linaäri Tartus, Jaama 99.
3. Evdokia Glubokovi toiduainete- ja piimakaupluse asukohaks on Tartu, Rooski 55 (enne Lao 2).
4. Gustav Grenzstein on oma Tartus, Narva 37 asunud trükikoja ja kartonaažitöökoja üle annud Eduard Palmile ühes firma „Gustav Grenzstein“ kasutamise õigusega.
5. Eduard Hansen avanud Tallinnas, Viru 11 puuvilja- ja maiustustekaupluse endise firma „Ed. Hansen“ all, samasugust kauplust Tallinnas, Harju 25 peab edasi.
6. Ado Ilvese pudu- ja kirjutusmaterjalikaupluse asukohaks on Tallinn, Paldiski mnt. 10-a (enne Paldiski mnt. 4).
7. Adalbert Jantra jätkab äritegevust, avades rohu- ja värvikaupluse Tallinnas, Pärnu mnt. 58, firma all „A. Jantra Rohu- ja värvikauplus“.
8. Melanie Jõksi põletispuude müük asub nüüd Tallinnas, Petrooleumi tän. (enne Kreutzvaldi 6).
9. Valter Jürgensoni pagari- ja leivaäri ja pagari- ja leivatööstuse asukohaks on majade ümbernummeldamise tõttu Tartu, Narva 37 (enne 17).
10. K.-m. Jüri Kodres, Tallinn, Harju 21 ja Viru 3, paberi- ja kirjutusmaterjalikauplus, Ernst Seimile antud prokuura.
11. Anna Kollist jätkab äritegevust, avades toiduainete- ja piimakaupluse Tallinnas, Kanarbiku 28.

12. Hans Kuldsepp on oma kaupluse asukohta ja äriala muutnud: endise pagariäri asemel Elvas, Pikk 1, peab nüüd toiduainete- ja piimakauplust Tartus, Võru 16.
13. Jüri Kõvera keskkütte- ja veevärgi sisseseade tööstuse asukohaks on Tallinn, Liivalaia 34-a (enne Imanta 23).
14. Voldemar Laanberg avanud Tallinnas, Suur-Tartu mnt. 42 endise firma „V. Laanberg“ all jalgratta- ja armatuuritööstuse; peab edasi samas asuvat jalgratta- ja elektritarveteauplust ja Tallinnas, Laadaplats 10 asuvat jalgrattaosadekauplust.
15. Karl Laatsi toiduainetekaupluse asukohaks on Valga, Petrooleumi 3 (enne Kuperjanovi 24).
16. Kaubanduslik osühing H. Lagus & Ko., Tallinn, Vene 13, põhikiri muudetud, põhikapital suurendatud Kr. 40.000-ni.
17. Helene Lampe lõpetanud toiduainetekaupluse Palmse v., Võsul; peab edasi samasugust kauplust Rakveres, Lai 3 (enne Pikk 42).
18. Emilie Leinasaar peab kübaratööstust Pärnus, Tallinna mnt. 5; naiskäsitööde kauplust samas asukohas peab edasi.
19. Hugo Lille, Rakvere, Lai 17, elektri- ja sporditarveteäri; ettevõtte üle läinud usaldusühingule, kus täisosanikuks on Hugo Lille, osakapital Kr. 1.500.—, firmaks on „Hugo Lille & Ko.“.
20. Anton Lossmanni segakaupluse asukohaks on Vana-Vändra v., Sikana k. (enne Tori v.).
21. Friedrich Luederi kaubanduskontori asukohaks on Tallinn, Suur-Ameerika 19-a (enne Pikk 66—1), sealsamas avanud ka keemiatööstuse; mõlemad ettevõtteid peab firma all „Kaubanduskontor ja keemia-tehniline laboratoorium CALIDA F. Lueder“.
22. Joosep Migdal avanud bareti- ja kudumistööstuse Tallinnas, Tatari 21-a; peab edasi ka kangakudumisetööstust Tallinnas, Pärnu mnt. 109.
23. Hirlanda-Johanna Muru jätkab äritegevust, avades villakraasimise ja -ketramise tööstuse Petseris, Iõe 14.
24. M. Narits ja Ko. manufaktuuri- ja nöörikaupluse asukohaks on Tallinn, Niguliste 14 (enne Vana-Posti 5).
25. Jaan Nõmm m'e saapapalsetetööstuse asukohaks on tänava ümbernimetamise tõttu Tallinn, Pärnu mnt. 31 (enne Väike-Pärnu mnt. 21).
26. Toomas Nõmmik lõpetanud Paides, Turuplats 3 asunud vilja- ja põllusaaduste kokkuostu äri; peab edasi likööriauplust Türi, Viljandi 12.
27. Karl Nõmm salu jätkab äritegevust, avades aiaäri Tallinnas, Jakobsoni 16, firma all „Aiaäri ASTRA K. Nõmm salu“.
28. Usaldusühing Naosi- ja liikõõrivabrik „Emlo“ Ev. Puhk & Ko. asukohaks on nüüd Aia ja Inseneri tän. 1/10 (enne Pikk 17); Tartus, Aia 42-c avatud nende saaduste en gros müük.
29. H. Raadus ja P. Osipov, Tallinn, Müüri-vahe 22, kullasepatööstus, ettevõtte üle läinud täisühingule, kus täisosanikkudeks on Aleksandra Raadus ja Alide Osipov, osakapital Kr. 100.—, firma on „Raadus ja Osipov“.
30. Jaan-Aleksander Rekan'di rohu- ja värvikaupluse abikaupluse asukohaks on Tartu, Vene 8 (enne Kauba 15).
31. Johanna Ribul lõpetanud toiduainete-, piima- ja õllekaupluse Tallinnas, Raua 55, avanud toiduainete-, veini- ja õllekaupluse Tallinnas, Soo 1.
32. Jaakob Roosimägi toiduainetekaupluse asukohaks on Tallinn, Kuu 4 (enne Kojudu 92).
33. Aktsiaselts Royal-Film, Tallinn, Vabadusplats 3-a; Tartus, Üuaturu 11 asunud kino „Skala“ uueks nimetuseks on „Laine“.
34. B. Sabsay & Ko. Eesti Tööstus- ja Kaubandus-agentuuride büroo, Tallinn, Suur-Karja 16, täisosanikuna juure tulnud Margot Schreitmann; leping muudetud.
35. August Sapert avanud jalanõudetööstuse juure ka jalanõudekaupluse; firma asukohaks on tänava ümbernimetamise tõttu Tartu, Võidu 16 (enne Promenadi 8).
36. Marie Sauga jätkab äritegevust, avades toiduainetekaupluse Tallinnas, Kojudu 41.
37. Elfriede Scheeri juukseklambritööstuse asukohaks on Tallinn, Pühavaimu 8 (enne Väike-Karia 1).
38. Aleksander Schults peab Narvas, Kiriku 19 suka- ja sokitööstust firma all „Suka- ja sokikudumisetööstus OMEEGA A. Schults“; samas asunud nööbitööstuse lõpetanud.
39. Eesti Aktsiaselts C. Siegel, Tallinn, Lai 27, põhikiri muudetud.
40. Aleksander Snikker jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Müüri-vahe 31—2, naisrätsepa-töökoda firma all „Naisrätsepatöökoda ESTE A. Snikker“.
41. Elly Tiisleri uueks ees- ja perekonnanimeks on Hella Üksi ja tema Viitina v., Viitina as. asuva segakaupluse firmaks on „Hella Üksi“.
42. Osühingus Tilga ja Ko., Tallinn, Suur-Karja 18, avatud elektri- ja metallitööstus Tallinnas, Kappeli 7; lahkunud juhatause liikmed Hans Heinrichson ja Johannes Reintalu, juhatause liikmeks valitud Martin Loormann ja Marie Heinrichson.
43. Eino Vanker jätkab äritegevust, avades saeveski Karksi v.
44. Pauline Vebermann jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Lembitu 10—2, rõivaõmblustöökoda firma all „Rõivaõmbluse ateljee Pauline Vebermann“.
45. U/Ü VARUSTUS J. Vellner & Ko. asukohaks on Tallinn, Lai 9 (enne Päikese 4).
46. Antikvariaat-raamatukauplus „Libraria“ Eduard Viira asukohaks Tartu, Võidu 32 (enne Rüütli 24).
26. Toomas Nõmmik lõpetanud Paides, Turuplats 3 asunud vilja- ja põllusaaduste kokkuostuäri; peab edasi likööriauplust Türi, Viljandi 12.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Saara Dattel, Valga, Kesk 12, pudukauplus.
2. Miili Hallikas, Tallinn, Karu 3, lihakauplus.
3. Friedrich Jõots, Tallinn, Ülemiste mäel, pae-tööstus.
4. A. Kiisk, „Kirjastus Kalev“, Tartu, Ülikooli 26. äripidaja Arseni Kiisk.
5. Marie Kimberg, Tallinn, Pärnu mnt. 117, lihakauplus.
6. Marie Koppel, Tallinn, Lutri 44, toiduainete-kauplus.
7. Hilda Kristjanson, Pärnu, Kalamehe 11, toiduainetekauplus.
8. Johanna Kristjanson, Tallinn, Kopli 22, toiduainetekauplus.
9. Anton Laur, Koonga v., Lõpe k., segakauplus.
10. Koonga apteek, Jüri Lauter, Koonga as.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Kaubandus-tööstuskoja pea-koosolek 2. detsembril s. a.

13. nov. s. a. oli koos Kaubandus-tööstuskoja nõukogu ja vaatas läbi koja juhatusel poolt koostatud 1937. a. eelarve. Eelarve esitatakse nõukogu poolt vastuvõtmiseks peakoosolekule, mis kutatakse kokku 2. detsembril 1936. a. kell 13.

Muudatusi Kaubandus-tööstuskoja koosseisus.

Kaubandus-tööstuskoja koosseisust on surma läbi lahkunud I sektiooni liige Gerhard Kress. Koja nõukogu otsustas kutsuda koja liikme ülesannete täitmisele järjekordse kandidaadi I sekt. Robert Schumann.

Tallinnas toiduainetega kauplejate ühingu tekkimisel.

Tallinnas asuvate toiduainetega kauplejate vahel on üles võetud mõte, koondada agaramaid toiduainete kaupmehi ühiseks koonduseks nime all „Elatisvahenditega Kauplejate Ühingu“.

Ühingu eesmärgiks oleks elatisvahenditega kauplejate huve kõigekülgsemalt kaitsta, leida teid ühise reklaami korraldamiseks, ühiselt vaateakende dekoreerimiseks, kaupluse ruumide sisustamiseks ühiste kavade kohaselt, ja anda oma liikmeile juhtnööre ja instruksioone ühtlase kaupade paigutamise, tervishoiu nõuete täitmise ja paljude muude tingimuste kohta nende kauplustes.

Ühingu põhikirja kava on erinõupidamisel valitud toimkonna poolt juba koostatud ja lähemal ajal astutakse samme selle registreerimiseks.

Ühingul on kavatsus luua elatisvahenditega kauplejate jaoks ühingu juure büroo, kes võtab uurimisele ühingu liikmete-kaupmeeste käibed, nagu see toimub näiteks välismaal sellekohaste ettevõtete koonduste juures. Nende uuringute põhjal (muuseas nimetame, et käibed ja äribilansid hoitakse täielises saladuses) antakse ühingu liikmeile nõu ettevõtte tegevuse juhtimise, kaupade ostu ja müügi ning ettevõtte tasuvuse tõstmise kohta.

Lähemal ajal tuleme selle huvitava küsimuse juure tagasi ja valgustame ühingu kavatsusi laiemalt.

Eesti Panga nädala aruanne.

7. novembril 1936. a.

AKTIVA		PASSIVA
1. Kattevara:		1. Põhikapital 5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides 34.175.488.64		2. Tagavarakapital 704.876.51
välisraha 5.405.680.19		3. Jooksvad kohustused:
2. Vahetusraha 1.274.567.64		a) pangatähed liikvel 43.293.464.—
3. Sisevekslid:		b) jooksvad arved:
kaubavekslid 8.989.593.54		valitsuse 16.273.285.42
põllumajandusl. 1.920.976.13		pankade 5.977.567.98
metsatööstusl. 56.306.20	10.966.875.87	teised 1.915.414.95
4. Laenud:		4. Muud passivad 6.104.542.13
valitsusele —		
teistele*) 9.312.396.72		
5. Kinnis- ja vallasvara 2.988.654.27		
6. Muud aktivad 15.145.487.66		
	79.269.150.99	79.269.150.99

Kattevara vahakord jooksvate kohustustega: 58,67%.

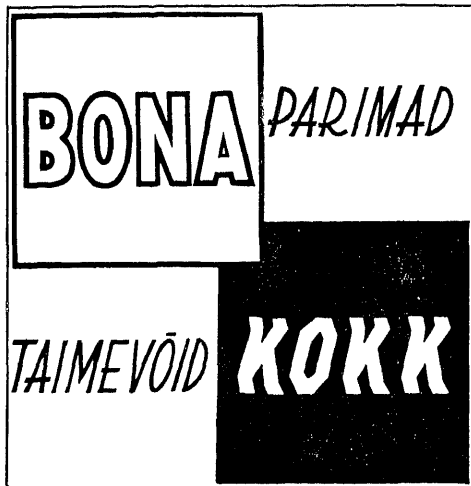
JUHATUS.

*) Selles summas vab. val. poolt garanteeritud laene Kr. 1.629.835.19.

Kaubavaheetus Lätiiga.

Septembrikuu jooksul on Eestist Lähti läinud kaupu kokku 89 vag. 1256 tn., muu hulgas suuremal arvul põlevkiviõli — 27 vag. 395 tn., soola 19 vag. 337 tn., segakaupa 13 vag. 84 tn., tsementi 12 vag. 189 tn., trükipaberit 5 vag. 80 tn., bituumentit 5 vag. 83 tn., bensiini 5 vag. 61 tn., ja muid kaupu üksikud vagunid.

Sama aja jooksul on Lätist Eestisse tulnud kaupu kokku 41 vag. 68 tn. 78 tk., muuhulgas suuremal määral segakaupa — 22 vag. 34 tn., hobuseid 14 vag. 78 tk., ja muid kaupu üksikud vagunid.

Kaubavaheetus N. Venega.

Septembrikuu jooksul on Eestist N. Venesse läinud kaupu — kokku 377 vag. 573.04 ton. ja 5085 tk., muuseas suuremal määral elussigu, 251 vag. 5085 tk., elusloomi 116 vag. 492 tn. ja tallanahka 6 vag. 46 tn.; muid kaupu mõned üksikud vagunid.

Sama aja jooksul on N. Venest Eestisse tulnud kaupu kokku 669 vag. 10525 tn., muuhulgas suuremal arvul vana malmi, 283 vag. 4644 tn., soola 71 vag. 1167 tn., superfosfaati 49 vag. 865 tn., uut malmi 33 vag. 619 tn., rauda 24 vag. 49 tn., petrooleumi 16 vag. 229 tn., rauapuru 10 vag. 144 tn., kaoliini 13 vag. 215 tn., kuusepakke 42 vag. 693 tn., muid kaupu vähemal määral.

Põhjamaade majanduskoostöö.

Põhjamaade omavahelise majanduskoostöö arendamiseks loodud komiteed pidasid 28.—30. IX s. a. järjekordse konverentsi Oslos. Koosoleku kohta avaldatud teates öeldakse, et komiteed on saavutanud põhjamaade vaheliste telefonitakside alandamise, et on jõutud edasi põhjamaade tollinomenklatuuri ühtlustamise ja põh-

ja kaubandusseadluseandluse (firmaseadused) revideerimise töös, mida jätkatakse erikomisjonides. Leping välisministeeriumide väliskaubandusosakondade koostöö kohta, mida soovitas Stokholmi konverents, teostus nüüd.

Järgmine konverents peetakse Soome majanduskomitee kutsel tuleval kevadel Helsingis.

Linaturg.

Linaturul näib hinna kõvenemise tendents kestvat edasi. Nädala jooksul on hind paranenud. Nii on Šoti teatel müüdnud Vene lina £ 75, nüüd on aga madalaim hind £ 75.10. Läti lina müüdi £ 68 ja meie Võru-Petseri £ 67. Nüüd aga on nii meie kui ka Läti linahind £ 69 — kõik cif inglise tonnilt. Väljavaated on päris kindlad, kuigi kõik müüjad ei suuda olukorrale suhtuda täie tõsiduse ja usaldusega.

Linahinnad šotis cif:

	28. X 36.	21. X 36
Võru-Petseri R	£ 68—69	£ 65—66
Pärnu ülepuhastatud R	£ 68—69	£ 64—65
Pärnu takk I sort	£ 55—56	£ 54—55
Läti-Livoonia	£ 68—69	£ 65—65.10
Vene slanets IV gr. I s.	£ 75—75.10	£ 74—75

Vahepeal on hinnatõus tugevamalt avaldunud Võru-Petseri ja Läti Livoonia linal.

Linahinnad franko kokkuostja ladu sentides kg't riiklike standardsortide alusel noteeritud Tallinnas 30. X 36.

	Võru- ja Petserimaal	Mujal Eestis
R	105	104
HD	96	95
D	87	86
OD	78	77
LOD	69	68
H	60	59
Takk I sort	83	
„ II „	74	
Elhitustakk	17	

Tendents kindel.

2. novembril peetud Petseri laadale toodi lina rohkesti kokku ja müüdi keskmiselt hinnaga 108 snt. Petseri R-sordi alusel. Petserimaal on linaharimine ja -turustamine elavam, kuna mujal harimisega tehakse alles algust.

Kartuliturg.

Esialgsete kokkuvõtete järgi k. a. saagist kuni 31. X on kartuleid veetud välja üle 22.000 kv., millest seemnekartuleid on 12.542 kv., kuma ülejäänud osa läks söögikartuliks.

Söögikartuleist suurem osa on saadetud Rootsi ja umbes 1.000 kv. Soome. Läinud aastal samal ajavahemikul veeti välja kõigest 3.775 kv. kartuleid, seega on k. a. väljaveo suurenemine üle kuue korra.

Maalt seemnekartulite kokkuost kestab edasi. Samuti käib ka Tallinna ladudes seemnekartulite sortimine. Söögikartuleid Tallinna ladudesse pole veel toodud.

Söögikartulite kokkuost oktoobri lõpus oli elav lääne rannas. Suurem osa purjekaomanikke on laadungitega juba läinud Rootsi. Viru rannas oktoobri lõpul kartulite väljavedu oli õige väike. Võib loota, et novembris lähevad veel mõned saadetised.

Kartulihindade noteerimise komisjoni koosolekul 2. nov. s. a. börsikomitee ruumides noteeriti järgmised hinnad:

1. Söögikartul: lääne rannas kr. 2.00—2.25 kv. Viru rannas kr. 1.80—1.90 kv.

2. Seemnekartul: Majesteet kr. 3.60—4.60 kv. Varajane kollane kr. 4.00—4.60 kv. Seemnekartuli hind vastavalt tunnustamisklassile ja valikule.

3. Tööstuskartul: tärklisevabrikuis kr. 1.60—2.10 kv., piiritusevabrikuis kr. 1.80 kuni 2.20 kv. Tendents kindel.

Tolliteateid.

Maksudevalitsuse direktori ringkiri nr. 418

23. oktoobril 1936. a.

Maksukaristuste seadustiku põhjal konfiskeeritud kui ka riigi omanduseks langenud esemete enampakkumise toimingud — oksjonilehed või protokollid — kuuluvad tempelmaksustamisele tariifi nr. 36 kohaselt 1% ulatuses, kui üksiku isiku poolt ostetud esemete koguhind ületab 50 krooni. Figureerib protokollis mitu ostjat (eraldi igale müügiüksusele), kuulub protokoll tempelmaksustamisele eraldi igale ostjale müüdüd osas ja summas. Kui mõnele ostjale müüdüd esemete koguväärtus ei ületa 50 kr., siis selles osas ei tempelmaksustata protokollis. On aga mõni ostja pakkumisel omandanud mitu üksust, tuleb neilt ostjailt võtta tempelmaksu ostetud esemete üksuste hinna kogusummaalt, olgugi et mõne üksuse hind on alla 50 krooni.

Telegrammid: LEVINOWITSCH-TALLINN

Telefonid: 308-19
306-91

TRANSPORTKONTOR

V. S. LEVINOWITSCH

TALLINN (REVAL) ESTONIA
U. Hollandi 5

Toiduainete turg.

London

Bacon , kaal 112 Ingl. naela 30. X 36. a.	
liri	sh. 86/- — 91/-
Daani	” 90/-
Hollandi	” 86/-
Eesti	” 81/-
Rootsi	” 86/-
Poola	” 81/-
Nisu , kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg	
Northern Manitoba	sh.
Rosario Santa Fe	sh. 35/-
Jahu , kaal — 140 Ingl. naela = 63,5 kg	
Good Canadian	sh. 18/3
Odrad , kaal—112 Ingl. naela = 50 kg	sh. 6/6
Kaerad , kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg	sh. 7/9 — 8/-
Linad , cif per tn.	
Livonian, Basis Risten	£ 69/-
Tows Soviet	” 69/-

Või, Manchesteris 30. X 36. a.

Eesti	sh. 97/- — 99/-
Läti	” 97/- — 99/-
Soome	” 98/- — 101/-
Rootsi	” 109/- — 111/-
Daani	” 120/- — 123/-
Uus Meremaa, finest	” 105/-
” ” first	” 102/-

Hamburg.

Nisu	
Sisemaa, 50 kg eest	
Manitoba I, cif 100 kg eest term. Hfl.	4.70
Hard Atlantic, cif 100 kg eest term. ”	”
Rukis 1000 kg. eest	
La Plata, Hamburgis	sh. 124/-
” ” Amsterdamis	” 122/-

Suhkur, cwt. (50 kg.) 7. XI

toores	sh. 4/10 — 5/—
Belgia	" 5/4 ¹ / ₂
Tšehhi	" 5/4 ¹ / ₂
Poola	" 5/1 ¹ / ₂
Hollandi	" 5/9
Riis, Burmah II 50 kg. eest	Rmk. 10.50

Või, Berliinis, 30. X 36. a.

Deutsche Markenbutter	Rmk. 130.—
Feine Molkereibutter	" 127.—
Molkereibutter	" 123.—
Landbutter	" 118.—
Kochbutter	" 110.—

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	30. X	31. X	2. XI	3. XI	4. XI	5. XI	6. XI	7. XI	9. XI	10. XI	11. XI
Frank . . .	105.16	105.13	105.13	105.31	105.13	105.38	105.50	105.40	105.16	105.13	105.13
Dollar . . .	4.8893	4.8881	4.8893	4.8893	4.8893	4.8881	4.8756	4.8743	4.8731	4.8768	4.8806
Rootsi kroon	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395
Daani kroon	22.40	22.40	22.400	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40
Norra kroon	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900
Saksa mark.	12.160	12.155	12.155	12.155	12.155	12.152	12.155	12.120	12.110	12.120	12.130
Soome mark	226.68	226.68	226.68	226.68	226.50	226.62	226.62	226.81	221.81	226.81	226.81
Floriin . . .	9.0325	9.0275	9.0475	9.0425	9.0675	9.0975	9.0925	9.0775	9.0825	9.0625	9.0650
Liira	92.93	92.90	92.90	92.90	92.90	92.90	92.78	92.71	92.62	92.65	92.71
Helveetsiafr.	21.277	21.272	21.272	21.277	21.277	21.277	21.237	21.205	21.202	21.217	21.227
Tšehhosl. kr.	138.12	138.12	138.18	138.18	138.18	138.18	138.—	137.81	137.75	137.75	137.93
Belga	28.990	28.955	28.975	28.965	28.955	28.945	28.845	28.800	28.815	28.832	28.842
Peseeta . . .	44.400	44.400	44.400	44.400	44.400	44.400	44.500	44.550	44.500	44.550	44.550
Šilling	26.12	26.12	26.12	26.12	26.12	26.12	26.06	26.12	26.06	26.06	26.06
Slott	26.06	26.05	26.06	26.06	26.06	26.—	26.—	25.93	25.90	25.90	25.93
Pengo	26.50	26.50	26.50	26.50	26.50	26.50	26.50	26.50	26.50	26.50	26.50
Latt	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25
Eesti kroon.	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Litt	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.—	29.—	29.—	29.—	29.—
Tšerv	24.74	24.72	24.74	24.74	24.74	24.75	24.82	24.80	24.75	24.74	24.74
Hõbe p/unts	20 ¹ / ₁₆	20.00	20.00	20 ¹ / ₁₆	20 ¹ / ₄	20 ⁵ / ₁₆	20 ⁹ / ₁₆	20 ¹³ / ₁₆	21 ⁷ / ₈	22 ¹⁵ / ₁₆	22 ⁷ / ₁₆
Kuld p/unts	142 sh. 02 ¹ / ₂ d.	142 sh. 03 d.	142 sh. 2 ¹ / ₂ d.	142 sh. 2 d.	142 sh. 2 ¹ / ₂ d.	142 sh. 3 d.	142 sh. 6 ¹ / ₂ d.	142 sh. 7 ¹ / ₂ d.	142 sh. 8 ¹ / ₂ d.	142 sh. 7 ¹ / ₂ d.	142 sh. 5 ¹ / ₂ d.
Plaat. p/unts											
	B E R L I N										
	30. X	31. X	2. XI	3. XI	4. XI	5. XI	6. XI	7. XI	9. XI	10. XI	11. XI
Naelsterling.	12.18	12.175	12.18	12.185	12.18	12.175	12.15	12.145	12.135	12.145	12.16
Frank	11.58	11.575	11.58	11.59	11.585	11.575	11.515	11.55	11.54	11.55	11.56
Dollar	2.491	2.490	2.491	2.491	2.491	2.49	2.49	2.49	2.490	2.491	2.491
Rootsi kroon	62.78	62.76	62.78	62.79	62.78	62.76	62.63	62.61	62.55	62.60	62.66
Daani kroon	54.37	54.35	54.37	54.38	54.37	54.35	54.24	54.22	54.17	54.22	54.27
Norra kroon	61.19	61.17	61.19	61.20	61.19	61.17	61.04	61.02	60.97	61.02	61.08
Soome mark	5.375	5.375	5.375	5.375	5.375	5.375	5.365	5.36	5.355	5.36	5.365
Floriin	134.85	134.83	134.77	134.61	134.62	133.80	133.35	133.65	133.50	133.75	134.15
Liira	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Helveetsiafr.	57.22	57.21	57.23	57.28	57.22	57.21	57.19	57.22	57.21	57.23	57.25
Belga	42.14	42.08	42.04	42.06	42.06	42.07	42.12	42.15	42.12	42.15	42.15
Latt	48.30	48.28	48.30	48.31	48.30	48.28	48.18	48.16	48.12	48.16	48.21
Eesti kr. . . .	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—
Litt	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

Kroonid.		Kroonid	
J. Puhk ja Pojad suurveski saadused.		„Eesti parem“	100 kg 44.—
		„Granular“	„ 40.—
		Poolsoore	„ 44.—
		Sõre	„ 45.—
		Manna	„ 45.—
Nisupüül (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):		Rukkijahu	100 kg. 15—15.50
„Sampo“	100 kg. 24.—	Rukkipüül	„ 22.50
„Kungla“	„ 32.—	Kaerhelbed	„ 29.00
„Kalev“	„ 35.—		

	Kroonid.		
A/S. Rotermanni teh.		Kivisüsi, sepa, Yorkshire,	
Jahud: rukki 100 kg.	15.—	2 korda pestud, fr. Tallinn	1000 kg 28.—
" " püül "	18.60—21.—	Kivisüsi, auru, Newcastle „	„ 27.00
" nisu, pehme — sõre "	22.00—45.—	Seemned: ristikkeina, punane,	
Nisu, "	23.00—25.—	hiline 100 kg	130.00—140.00
Rukis "	14 — 14 ¹ / ₄	timuti "	35.00—50.00
Kaerad, toidu "	12 — 13 ¹ / ₂	Koks, kütte "	—
Odrad, õlle "	—	" gaasi, Tallinna gaasivabr.	1000 kg 50.—
" toidu "	15.00—18.00	Kütteturvas (riigi turbatööst.)	„ 9.—
Herned, toidu, rohelist "	23.—25.—	Põlevkivi, fr. ladu Tall., netto	„ 8.—
Riis, Burma II "	44.50—45.50	Kütteõli 100 kg.	4.60 (v. 5.—)
Kartulid, piirituse "	—	Raskeõli "	7.25 (v. 5.—)
" vabriku "	—	Estobituumen A. B. C (gudrong)	100 kg.
" söögi "	—	tünnid br.	„ 8.75
Kartulitärklis „Supérieur“ "	23.—	" D. E. (pigi) „ „	„ 8.75
Siirup, kartuli, 42% "	24.00—26.—	Katuselakk, „ „	„ 9.25
Glükoos "	24.—	Fenolaat, tünnides, netto "	4.75 (v. 5.—)
Margariin, kodumaa "	70.00—80.—	Karbolineum „Estokarbolineum“	
Kakao, Hollandi 1 kg.	1.80—2.40	A. B, netto "	9.75—10.75
" Eesti "	1.00—2.30	(v. 8.—)	
Kohv, Rio, Santos jne. "	4.35—5.—	„Estokarbolineum“ C, netto "	7.75 (v. 8.—)
" Kesk-Ameerika sordid "	6.50—7.50	Raualakk, tünnides, netto "	16.75 (v. 8.—)
Tee, laht. oransh Pekoe, Tseilon "	5.50—6.—	Imbutusõli A, netto, tünnides "	—
Tee, laht., oransh Pekoe, Java "	5.00—5.50	C "	5.25 (v. 5.—)
Suhkur, peenike, Inglise 100 kg.	42.50—42.75	Tolmuõli 100 kg.	5.— (v. 5.—)
Poola "	42.00—42.25	Asfaltmastiks "	5.25
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		" emulsioon "	9.25
Irboska ja Narva "	2.50	Viljapuu-karbolineum, netto ltr.	0.30
" lahtine, Saksa, fr. Tallinn "	2.50	Autobensiin "	0.26
" vene "	2.30	Diiselmootornafta 1kg.	0.10
" " hispaania meresool "	2.00—2.10	Mootorpetrooleum, fr. iga sihtj.	0.11
Heeringad,		" -nafta "	0.10
Šoti „Matties“, I sort, tünn	48.—49 —	Raud, sordi 100 kg.	14.50.—15.00
sama koormaviisi „	—	latt "	14.50—15.00
Šoti „Matfulls“ I sort "	52.—53 —	" vits "	18.50—19.00
„Matfulls“ II s. "	51.00—52.00	" plekk "	20.00—30.—
A-s. Kalandus "	40.—	" plekk, tsingitud "	32.00—36.—
" „Matties“ "	42.—	" talad "	14.50.—15—
" „Matfulls“ "	44.—	Teras, talla, ree "	18.50
Liha, sea, I sort 1 kg.	00.75	" vedru "	23.00—25.—
Liha, looma, I sort "	00.26—00.42	" valu "	80.00—90.—
Õlikoogid, linaseemne 100 kg.	13.50	Inglistina "	435.—455.—
Sojatangud "	14.75	Seatina "	44.—47.—
Nisukliid "	9.50	Vaskplekk, punane "	140.—180.—
Puuvillane riie, Bjas, netto . . . mtr.	0.49.5—0.62.5	" valge "	125.—160.—
" " Mitkal „ "	0.36.5—0.47.5	Tsinkplekk "	63.00—75.—
		Masinaõli, "	18 ¹ / ₂ —21.—
		" poola "	18 ¹ / ₂ —21.—
		" ameerika "	18 ¹ / ₂ —21.—
		Mootoriõli, ameerika "	35.00—60.—
		Autoõli, ameerika ja daani "	42.00—105.—
		O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
		teõli, tsistern. fr. Tallinn 1000 kg	45.00—50.—
		Linaseemneõli 100 kg	67.00—69.—
		Värnits "	69.00—70.—
		Tsilindriõli, Ameerika "	29.00—45.—
		Nafta, Vene "	10.00—11.—
		" Ameerika "	10.00—10.50
		" Poola "	10.00—10.50
		Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	„ 11.50—12.50
		Ameerika „ "	„ 11.50—12.50
		Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-	
		tööstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. l.	—26
		O/Ü. Eesti Kiviõli bensin „Estolin“,	
		tsistern fr. Tall. ühes teedemaks. „	—29
		Bensiin, I s. välisbensin 100 kg	40.—
		Piirit., puh., eksp. (ekskl. v.) fob. Tall. h/1	32.00—34.00
		Pesusooda, kodumaa 100 kg	8.25—8.75
		Seebikivi "	26.—28.—

Linahindade noteerimise komisjon noteeris 6. XI 1936. a. järgmised lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):

	Peterseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
Lina, ristna R	106	105
hoffsdreiband HD	97	96
dreiband D	88	87
ordinäärdreiband OD	79	78
liivi ordinäärdreiband LOD	70	69
takupraak H	61	60

Tendants: püsiv.

Takud Codilla I 1 kg.	—81
" II "	—72
" ehituse "	—17
Õliinaseemned, 0/0 baas 100 kg	19.00—19 ¹ / ₂
Linaseemned, külvi, 0/0 baas "	23.00—25.00

	Kroonid
Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg.	6.—
tsinkvalge, välism.	0.41—0.43
tinavalge,	0.80—0.82
ooker,	0.16—0.29
Väetisained: Superfosfaat 100 kg	4.65—5.05
Superfosfaat 22—23%	4.15
Kaalisool	10.55
Lubisalpeeter	13.75
Lubjaamonsalpeeter	16.—
Väävelhapu ammoniaak 30%	14.—
Fosforiit, eesti 25—27%	3.15
Nitrofoska	21.15
Paber, rotatsiooni 100 kg.	23.20
Tsement,	
Portland, Kunda, pütt 170 kg fr. Rakvere	6.45
paberkottides	5.95
Kriit, toores 100 kg.	4.15—4.40
pestud	4.15—4.40
Kivitorv	14.00—24.00
„ Riigi põlevkivitööst.	9.25
Puutorv	15.00—16.00
Lubi	2.55—3.—
Kips, jahvatatud	15.—
„ krohvimise fr. Tallinn	32.00
Silikaat, I s., fr. vabrik	37.00
Tulitikud, originaalkast . . . (5000 toosi)	126.—
Tallanahk, eesti nahast 1 kg.	2.30—2.60
Tallanahk, Ameerika, I s.	2.40—2.60
Metsamaterjalide hinnad fr. laduplats Tallinn.	
Palgid: kuusk ja mänd . . . thm. kr.	15.00—16.—
Pakud, kuuse 7.50 männi 6.50 kase thm. „	17.00—26.—
„ lepp, I sort	32.—
„ „ II sort	20.—
„ haab I „	35.—
„ II „	25.—
Prussid	29.—
Saetud kuusk u/s	32.50
„ IV sort.	28.—
„ mänd u/s	33.50
„ IV s	29.—
Kastilauad	45.00—47.00
Krohviliistud	25.00—31.00
Paberipuu r.-m.	6.50
Toepuu	5.—

Tendents: kindel.	
Lambaviil. 15. VIII 36.	
I sort 1 kg Kr.	3.55
II „	2.80
III „	2.05

Puuvill. Liverpooli börs.
 American Fully Middling inglise nael (lbs) eest ingl. pennides (d) loko 6.96, detš., 6.77, jaan. 6.75, märts 6.72, mai 6.67, juuli 6.61 okt. 6.32

Kartulid. — Tendents: kindel.

Sõögikartul Virurannas Kr. 1.80—2.00
 „ Läänerrannas 2.00—2.30

Seemnekartul 3.60—5.25 vastavalt tunnustamise klassile ja valikule

Tööstuskartul 1.60—2.20

Või. — Tendents: kindel
 I s. 1 kg kr. 1.40, mis on tulnud sisse 2. XI—7. XI s. a. Peekonsigade nädalahinnad Tallinnas 6. XI 1936. a.

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.84	0.79	73	Siset.
55,5—59 „	0.79	0.75	69	hinnad
72,5—75 „				
50—54,5 „				
75,5—80 „	0.75	0.71	68	

Kanamunad. Tendents: siseturumunadel selgusetu, ekspordimunadel se gusetu.

Kanamunade hinna noteerimise komisjon noteeris 6. XI 1936. a. järgmised kanamunade hinnad: 1 kg ekspordimune, hind franko kogumispunkt 1.30 koos juuremaksuga hinnad franko kogumispunkt Kr. kg., mis vastab:

50 gr. raskuste munade juures Kr.	0.65 kümme
55 „ „ „ „ „	0.72 „
60 „ „ „ „ „	0.78 „
1 kg siseturu mune Kr. —, mis vastab:	
40—50 gr. raskuste munade juures Kr.	0.40 kümme
üle 50 „ „ „ „ „	0.52 „

Piim. Noteerimise komisjon noteeris 9. XI 1936. a. talupidajate poolt müüdava piima hinnaks Tallinnas ühe liitri eest:

I valiku rööskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	11—12 s. ltr.
I valiku rööskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	11 „ „
II valiku rööskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	10—11 „ „
II valiku rööskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	9 „ „

Juust 2. XI 1936. a. Juustu hinnaks noteeritakse ilma riikliku juuremaksuta fr. Tallinn Šveitsi juustu eest

sort 12 A 100 senti kg. Šveitsi	125.—
„ 11 A 95 „ „ Hollandi	100.—
„ 12 B 92 „ „ Backstein	100.—
„ 11 B 88 „ „ Konserv	130.—

Aiasaadused. Aiasaaduste hindade noteerimise komisjoni koosolekul 1936. a. noteeriti:

Sibulad, ekspordikõlvulised, fr. kogumisp. 15 s. kg. Tendents: vaikne.

Sigurid, „ „ „ 14—15 s. kg. Tendents: elavam.

Õunad, „ „ „ Tallinn, 28—38 snt. kg. Tendents: väga pisiv.

Jõhvikad, ekspordikõlvulised fr. kogumispunkt, pakkimiskuludeta 17—18 s. kg. Tendents: tagasihoidlik.

Lina	P r a h i d.
Tallinn — Stettin 1000 kg. sh	26/—
„ — Gent	27/6
„ — Dundee	30/—

Puumaterjalid.	Standard
Tallinn—London	sh 31/6 nt.
„ — Hull	37/6 gr.
„ — Southampton	„ „
„ — Manchester	41/6
„ — Grangemouth	29/—
„ — Belfast	42/6
„ — Dundee	31/—
„ — Antwerpen	33/6
„ — Gent	33/6
„ — Rotterdam	31/6
„ — Amsterdam	35/6

Segakaup.
 Tallinn — Stettin 1000 kg rmk. 18.00—30.—
 „ — London 1016 kg sh. 17.00—40.—
 „ — Stockholm 1000 kg rkr. 11.00—30.—
 „ — Stettin, või, tünn rmk. 1.50
 „ — London sh. 2/6

Alates 2. nov. asub minu

pagariäri ja -tööstus

Tartu mnt. 10, telefon 317-51

Osakond

Liivalaia 25, telefon 459-91

**Aris alati saadaval parimaist
tooraineist valmistatud igasugu-
sed pagari- ja kondiitritööstuse
saadused, hästi maitsvad leivad
ja peenleivad**

Palun külastada!

Kõige austusega

M. LOORENTS

A/s. SELEKT

SAUNA 1

TELEFON 466-98

**Kõiksugu kodu- ja
välismaa nahkade
import ja müük**

**Toornaahkade
ekspord**

50% muutub mööbel
kaunimaks, kui kasutate
kunstsarvest või kunst-
merevaigust käepidemeid,
milliseid valmistame üle
30 liigi ja 100 mustri.

**Nõudke
hinnakirju
ja proove!**

**Kunstsarve
ümbertöötamise tööstus**

„SARVTOOTED“

U.Ü. V. SOKOLOV & Ko.

Tallinn, Endla tän. 9, telefon 446-03.

Olles Balti riikides esi-
mene sellelaadne tööstus,
meie esindajaid leiate
kodu- kui ka välismaal.

**Õmblemine
on rõõm —**

kui tarvitate head
ja moodsat õmblus-
masinat, nagu

**NAUMANN
HUSQVARNA
PFAFF —**

sest need on paljude täiendustega
ja peavad vastu mitu inim põlve

**Pikaajalise järel-
maksuga müüb**

KR. SAAR & Ko

**Tallinn, Viru t. 3
Tartu, Raekoja 2**